

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Handbörds. Adress: Furåkra, "Kråksmåla"
 Socken: Kråksmåla. Berättat av: Lauritz Nils Jansson.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgöls socken.

Obs! sid. 15 fr. Ålgöls socken.

Uppteckningen berör sägnes om
 den i "Förveta Koster" kunnige
 soldaten Lindberg.

Vol. 1.

Sidor: 1-14.

Obs! Även min Fader Erik Jansson
 medverkar i denna Volym; men efter-
 som Farbror Nils var 11. år äldre får han
 vara Sagesmannen.

1.)

ACC. N:R. M. 7025:1

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4' slutet av 1700- och i början av 1800-ta-
 let bodde i Lindskult, Kråksmåla-
 ken soldaten Lindberg. Han tjänst-
 gjorde för byn Lindskult, som "huvud-
 rote"; här till enstaka gårdarna Jorde-
 berg och Fagranas som "strörote", ty
 ett fullt "knektahåll" omfattade 1 1/2 man-
 kal. Senne Lindberg bodde i "torpgår-
 det" i den stora gården "Bäsebacken"
 i byn Lindskult, och där synes läm-
 ningar efter murverket i stugan. Lind-
 bergs slaga finnes ännu kvar, flyt-
 sad 2. k. km. till nu öde torpet "Björnha-
 gen" på Kråksmåla-kyrbyns ägor.
 där den tjänstgjort, som "Smickar-
 stova". Att soldaten Lindberg exis-
 terat därom är inget tvivel. Nu följer
 sägner om Lindberg kolleribravdder.

2.)
i Högshypocken, Kalmar-Län intill
gränsen av Kräksmåla socken liggäst-
givaregården Aboda. Till Kräksmåla
gästgivaregård var "Skjutshället" i Mib.
och däremellan ligger byn Brauthult i
Kräksmåla socken. På dess ägor låg
vid gamla vägen en skogbevättad höjd
som hette "Kättingholle." - En gång när
Lindberg återvände från ett exerciss-
måte, så sammankräffade han å A-
boda gästgivaregård med 4 husa-
rer, som skulle rida åt Kräksmåla
till. Under det som "åta och söpa" sade
Lindberg till husarerna "Ha I lust ingå
ett vad om en kanna brännvin, en kaka
rågröd och en mark- (skäl pund) fläsk
om nem av att I eller jag först är på Kräk-
måla gästgivaregård. Blir jag på vadet

3.)

ACC. NR. M. 7025:3.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

så består jag kalaset ensam, blir jag på
att så få jag dela utgifterna för emellan,
då är väl goda vilkor?" Detta tyckte Hu-
sarererna också, helst, som Lindberg lova-
de, att husarererna skulle få rida 5. mi-
nuter i förväg och han skulle dröja kvar
på stöda den tiden. Vadet ingick och gäst-
givaren bekräftade det samma. Husares-
na befallt förbäringen och gäva sig ut
och redo på post hästarna orkade springa
åt Präksmåla gästgivaregård. När de
5. minuterna vara gångra lade Lindberg
3. skilling på krögardisken med orden, "Här
är befallt för en rojhalmkärue." Så gick
han ut i ladan fick fatt i en kärue,
satte sig grenstäm am den. Så bar det iväg
opp i luften med en hisklig fart åt Präks-
måla gästgivaregård. När Lindberg

mått fram till "Röttingsskulle" så snart
han upptäckte husarerna, som redan allt vad
hästarna orkade springa. Men Lind-
berg var lägt, så han nästan vidrör-
de furutopparna på "Röttingsskulle" och
han ropade högt "Bätter opp!" (Detta har
blivit till ett ordstäv i våra orter "Bät-
ter opp, så Lindberg då han red på kalu-
kärven.) Emellertid kärven höjde sig i
luften och Lindberg for förbi med en
hisklig fart. Snart stod Lindberg vid Sör-
ren till Kråksmåla gästgivaregård. Gick
in och beställde en kanna brännvin, en
kaka rågröd och en smak stekt fläsk. Allt
klart när husarerna komna fram, som fick
betala kalaset med 76 öre i nutida mynt.
En kanna brännvin 16. Skilling (82. öre) En smak
fläsk och 16. Skilling (82. öre) och en kaka råg-

10.)

ACC. N:R. M. 7025:10.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

de Lindberg avbön. —

Om annan beavard av Lindberg som jag minner. Lindberg var i veckan före jul tillsammans med bönder från träskmåla inne i Kalmar. Det var sedan att då "Gala" samman pengas till julbrännvin och hemköpa i stora ankare, ty man fick brännvinet billigare, och sedan byta opp det vid hemkamsten. Lindberg ville låna pengar till brännvinet av bönderna, men ingen ville låna till honom, ty han ville aldrig betala det lånta åter. Lindberg blev "Thätt" och sade, så "har jag väl pengar till julbrännvin toder förut".

Bönderna gingo in på magarinet och fingo sina ankare fyllda, betalte och skulde avlägga sig. Så begärde Lindberg på 10. kannor brännvin jämte ankare. Det begärde

11.)

ACC. N:R. M. 7025:11.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Erhölls. Till befallning lämnade till sy-
nes Lindberg fram en stor sedel, som han
skulle ha ätskilligt med pengar tillbaka
på. Men en av de närvarande kom att
se när kyparen tog sedeln och lade ner den
i penningglädan och sade, "Granska den
sedeln bättre Hällvarmästare!" Så befanns
sedeln vara en lapp gammaltida gräpp-
per. Det var ej första gången Lindberg gjort
sålunda på det. Han "förvände synen
på folk". Men nu vart Lindberg fast.
Skämning för bedrägeri fick han, men
inget gulderränvin. Sammen lät ansida
på "20. par spö" i Spöpalen vid häradsrät-
tens kungshus, och det var många, som nu-
made Lindberg ett "kok styk" för alla hans
fula kiltag. Stycket folk var samlat för
att se på avbanningen. När som "Märker-

19.)

ACC. N:R. M. 7025:12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

mannen käll på med att spåa Lindberg
sade han, "Saska på din själ!" Sen
littlat gjorde att Lindberg ytterligare
fick "s. par spå." Men när dam slutat
med ekutionen, så mumlade gub-
barna i skägget, "Så va rätt åt Lind-
berg," och säga upp mot spåpälen; men
där hänga blott några ränderstag-
na Rågvalmsträu. Lindberg hade ald-
rig varit på Pälen. Han hade stått bred-
vid och sett på; men var förstmun-
nen ur folkhoppen. Men Lindberg begär-
de och erhöll avsked från sin soldat-
tjänst. — Vid den tiden flyttades soldat-
korpset till korpset "Fälabo," men Lind-
berg fick köpa den gamla soldatku-
gan, som han innehade till sin död om-
kring 1880. — Men Lindberg kunde inte

13.)

ACC. N:R. M. 7025:13.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

bättre rigens på gamla dår. - Nu kam-
mer den sista av haes Brauwarder, som
jag har mig bekaet. - En av de förut
ambalade forarna av "Saxar" Firdades fram
här en kammar. Som förde samma slag
av varar till Kalmar, som redan öpp-
becknat är. Lindberg tog sig ett Stetsjä
och gick tvärs över skogen härifrån till
hult till gamla Kalmar = Ekeja - Landt-
vägen mellan Kraksnäla och Friske-
lås byar. Där stod Lindberg och me-
tade stora gäddor i de torra Landväg-
dikena. "Saxarna" sade "Inbet går det
att meka gäddor här?" "Ja kir I väl
att dä går & går bra," svarade Lind-
berg. "Och den, som hade ett meke!"
sade Forabänderna. "I ska på lä-
na mitt," sade Lindberg. "Gå framom"

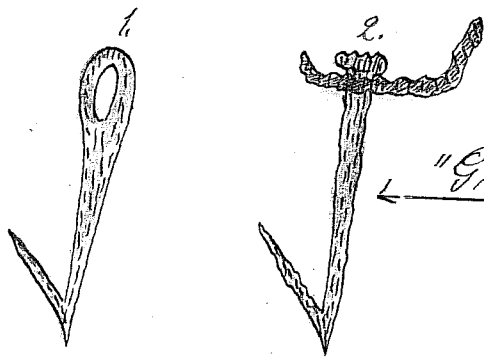
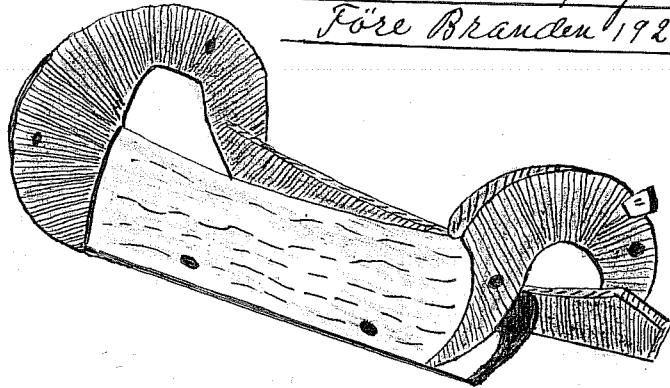
vägröken, för här har jag medat
opp dam kan jag tra. Skulle dä in-
tel ta där, så gå längre fram! 8,
lar det intet där, så har dä förvissa
på ett annat ställe." "Samma" ginga
framåt vägen och medade. När dam
vora kamma ur sikte, så fyllde
Lindberg sin medförda säck med en
stor smörbrytta, en puudast och en
käkt skinka, så mycket han orka-
de bära. Det blev, som Lindberg sade
"Tag det intet där, så tag det på ett
annat ställe. Så gick Lindberg över
skogen hem till "Torpagärdet", och ha-
de lov för en längre tid. Oho! Ser
sa räner om soldaten Lindberg
vora rätt väl kända av gamla i våra
orter i min ungdom.

ACC. N:R M 7025 : 15.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
Härad: Obi: Uppvidinge. Adress: Furåkra, = Kråksmåla.
Socken: Obi: Ålgult. Berättat av: Lantbr: Nils Jansson.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N° 4. Redrig "klävjesadel" sedd jämte "klävjekrokar" hos
Farber Nilz, Bjärkebo, Ålgults socken.
Före Branden 1922. av gamla mansgårds
Byggnader.

← "Gammaltida klävjekrokar."

Skriv endast på denna sida!